

BİR KEMANIN ÇAĞRISI

Karlı bir sömestr günü Yozgat'tan Şırnak'a varan yolculuğum epey hüzünlü geçti. Hiç bilmediğim bir yer, bilmediğim bir kültür ve bilmediğim bir dil! Şırnak'a ayak bastığımda, yerden bir hayli zaman kalkamadığından buz kesmiş olan kar, çizmemin altından ses verdi kıyır kıyır. Yüzüme vuran keskin ayazın, önümdeki bir kaç ay boyunca yanaklarımı ve ellerimi kanatacağından henüz habersizdim ki, habersiz olduğum tek şey bu değildi; soluğu bir jilet misali yaran o dikenli ayaza karşı içimi ısıtacak sımsıcak öğrencilerim...

Sıcacıktı Şevin. Ortaokul son sınıfta yeni yeşeren bir ince dal. Tanışmamız okul bahçesinde oldu, bir "hoşgelmişsin"le başlayan, gönülden gönüle giden o gizli yolu bulduğumuz an. Ekmek getirirdi bana Şevin, kara gazete kağıdı arasında; yine de tutamazdım yakardı ellerimi o toprak kokulu tandır ekmeği. Evimin penceresi Şevin'in damına bakar, Şevin ordan bana bakar, göz göze geldiğimizde yarım yamalak bir el eder, utanır kaçır. Üç annesi de damda tandır yakar. Bir sınıf dolusu küçüklü büyüklü kardeşleri sağa sola koşar.

Şevin "geceleyin" demektir. Gece ile sabah arasında bir vakit... Sordum, "neden adın Şevin"? "Ben gece doğmuşum hocam" dedi. Bir gece sabah soğuşunda evinden çıkıp gideceğin kaderine böyle mi yazıldı senin, bilemedim!

Müzik öğretmenleriydim onların. Çok güzel türkü söylerdi. Şevin türküyeye başladı mı her şey susardı, kuşlar susardı, verimsiz toprağa çivi gibi saplanan tipi susardı; kalbim susardı, yüreğim duyardı Şevin'i. Bazen 'yollar' derdi Şevin'in ağıdı, bazen 'dağlar'!

Şırnak'ın dağlarını parlatan güneş şavkımaya başladı, geldi bahar. Dağlar yeşerdi, ardındaki kıyameti sakladı yüreğimizi ıltan güneş, ama dağların ardı hâlâ kara kıştı, içinde kıyamet. O güzel baharı bırakıp kara kışa gitmeye niyetlenen gençler tanıdım o baharda. Kiminin dağa çıktıktan sonra aldık haberini, kiminin vurulunca. Ama benim kızım bir başka, kızım onlara benzemez! O, konservatuvara gidecek, öyleydi kavlimiz.

Yine sessizce, ürkek ürkek çaldı evimin kapısı. Açtım. Koltuğunun altına dumanı tüten tandır ekmeğini alıp gelmiş. Tutamadım yine. Ellerimi yakan bu tandır ekmeği gibi yaktı yüreğimi o baharda Şevin. "Gelsene kızım" dedim. Sıkıla sıkıla girdi içeri, yemek yedik. Elindeki kaşık yaprak gibi titredi hep. Gözümün içine baktı, bense hiç gözümü kaldırmadım, çekinmesin yesin yemeğini. Bir şeyler anlatacak gibiydi. Ağzını açtı, dinlemedim. Bir kaç lokma sonra yine yeltendi, susturdum. Olmaz Şevin, olmaz! Dedi "dağdakiler iyidir". "Bir tanesi kuzenimdir." Kuzeni anlatmış ona, "gel" demiş, "dağlar güzeldir". "Sakın!", dedim. "Bir daha duymayayım. Böylesine dostken düşman olabilir miyiz? Ben asker eşiyim bize nasıl silah doğrultacaksın, titremez mi ellerin? Annelerin, baban, ne yaparlar arkandan"? "Babam ölür hocam" dedi, "annem dayanamaz." Eğdiği başını kaldırdı. "Zaten ben şaka yaptım hocam, öyle bir şey yapamam. Size sözüm var", dedi. "Şaka olsun bu dediklerin" dedim. "Dostken düşman olmayalım, hepimiz bu vatanın evladınız"! Yerimden kalktım. Yozgat'tan gelişimle rafa kaldırdığım kemanım geldi aklıma. Tozlanmış kemanın kılıfını elimle silkeledim. Kemanımı Şevin'in kucağına bir bebek gibi zarıfçe teslim ederken, "ben bu kemanı çalamadım kızım, benim yarım kalan hayalimi sen tamamla, senin ince, narin ellerine silah değil keman yakışır, kalem yakışır; bana söz ver", dedim. Şevin bana verdiği sözle birlikte o akşam evine uça uça gitti sırtına taktığı kemanla. Ama çıkarken boynuma sımsıkı sarılışı beni bir karamsarlık girdabına düşürdü. Beni son kez görecektir gibi sardı boynumu. O gece gözümü kırpmadan doğan güneşi gördüm Cudi'nin ardından. O yeşil Cudi o sabah bana zifirdi. Gidip okul idaresine bildirmeliydim, polise, jandarmaya, hiç olmadı babasına; şakadan da olsa bu fikir gitmeliydi çocuğumun güzel aklından. Okulda bir kez daha konuşmalıydım. Gerekirse yalvarmalıydım, önüne gerilmeliydim o ince uzun çocuğun.

Evimden çıktığımda kapının tokmağına asılmış bir mendil ve tandır ekmeği bana bakıyordu. Fakat bu sefer ekmek soğuktu. Elimi değil, canımı yaktı. Ucu nakışlı mendil bir vedasıydı sanki Şevin'in, adının baş harfini hangi annesi işledi kim bilir? Ekmekse içimden çıkamayacak, boğazımdan geçemeyecek bir hatıra. Hemen okula koştum. Şevin'in kardeşlerine rastladım. İkisinin de kan çanağına dönmüş gözlerinden inciler dökülüyordu.

BİR KEMANIN ÇAĞRISI

Anladım ki vedalaşmaya geldi dün akşam bana. Söylemeyecekti aslında ama kaçtı ağzından bir iki kelime. Geveledi... Gitti Şevin. Bacıları ağladı, ben ağladım. Aylar boyunca bacılarıyla haber yolladım Şevin'e, belki irtibat kurulur. Haber gider gelirdi çünkü bir şekilde, söylemezlerdi, biz bilirdik. "N'olur gelsin, benim beklediğimi söyleyin, beni kırmaz Şevin, söyleyin insin". "Ablamız artık gelmez", dediler en son, belli ki ümidi kesmişler artık. Zaman sonra ben de kestim içimde kalan ince sızıyla. Artık yoktur diye düşündüm, sızlayarak.

Bir tayin daha. Ayrıldım Şırnak'tan ardıma baka baka. Aradan kaç mevsim, kaç yıl geçti saymadım. Derken bir telefon; hiç beklemediğim, numarasını bilmediğim, duyduğum sesi tanımadığım. Adana Terör Şubeden aradığını söylüyordu. Sezai'ymiş adı. Bana bir haberi varmış. Şaşırdım. Adana nerede, ben neredeyim? "Hayırdır inşallah, ne yapabilirim sizin için"? "Hocam Şırnak'ta görev yapmışsınız", dedi. "Öğrenciniz Şevin"... Bir süre duymaz oldu kulaklarım, çınladı; sanki geçmişte Şırnak'ta kapımın önünde patlayan ses bombalarından birini duydum. Bir uğultudur gitti. Telefondaki ses endişelenmememi, aksine sevinmemi söylüyordu. Şevin'in ağır yaralı olarak yakalandığını, fakat şimdi durumunun iyi olduğunu söylüyordu. Ölmemiş... Şaşkınlığım bir türlü geçmiyordu. Bu haber neden bana verilsindi? Devam etti Komiser Sezai. "Hocam", dedi; "siz Şevin'e bir keman hediye etmişsiniz, o da size o kemana çalacağına dair söz vermiş. Fakat amcaoğlunun baskılarına dayanamayarak dağa çıkmış ve gittiği ilk andan itibaren pişman olmuş. Aklında hep siz, kemana ve size verdiği söz varmış. Fakat geri dönülmez bir yola girdiğini kaçmaya her yeltendiğinde gördüğü işkencelerle bir kez daha ve defalarca çok acı bir şekilde anlamış. Hep inmeliyim, o kemana çalmalıyım, öğretmenime verdiğim sözü tutmalıyım, konservatuvara gitmeliyim, yerim burası değil diyerek geçmiş yılları ama hep başarısız olmuş ve sayısız işkenceler... Gönderdiğiniz 'geri dönsün' haberleriniz ulaştıkça inmeyi denemiş kırsaldan. Ve son kalkıştığında Şevin'i tuzağa düşürmüşler, Kobani'de bir geçitte yem etmişler. Mayına yakalanmış ve biz onu ağır yaralı halde yakalayıp tedaviye gönderdik. İyileştikten sonra cezaevine aldık, cezasını çekti, ıslah oldu ve artık bizden yana çalışıyor. İtirafçımız oldu. Çok önemli kilit bilgiler aldık ve çok işimize yarıyor Şevin. Buna sevinmelisiniz, terörle mücadele için çok önemli bir şey bu ve bu sizin başarınız hocam; sizin sayenizde", diyordu Komiser Sezai. Kulaklarımdaki uğultu bir susup bir bağıırıyordu. Sayenizde, sizin sayenizde... "Her sorgulamada sizden bahsetti hocam", diyordu. "Öğretmenimin evinde yemek yedim, o yemeğin tadını unutamadım", diyormuş. "Ona sözümü tutmalıyım, "ellerine silah değil, kalem yakışır, keman yakışır", dedi bana", diyormuş. "O gün hocamla konuştuktan sonra vazgeçmiştim ama sabaha karşı alıp götürdüler, dönemedim", diyormuş... Bunları dinlerken Şırnak'ta geçen yıllarım gözümün önüne geldi; ağır ağır geçti gitti. Şevin'le geçen günlerimiz, beni bir komşusunun düğününe götürebilmek için döktüğü dil, -benimle giderse babası kızmazmış- "de haydi hocam"! Okuduğu kâh Türkçe, kâh kendi bildiği dilde türküleri, bayram sabahı namaz vakti evime gelip elimi öpmesi, damdan bana bakışı, çalamadığımız keman, kapımdaki soğuk tandır ekmeği ve yanına ilâştirdiği nakışlı mendil... Anlatmaya devam ediyordu Komiser Sezai. "Hocam, Şevin şu an eğitim hayatına devam ediyor ve keman kursuna gidiyor, bu başarı sizindir. Konservatuvara gidebilmek için elinden geleni yapıyor; bunu size söylemeyi ve teşekkürü bir borç bildim". Bir süre sessiz kaldım, niye sustuğumu, ne düşündüğümü sordu. Sevineyim mi, üzüleyim mi bilemediğimi söyledim. Sevindim, çünkü ölmemiş, devletimizin yanında; üzüldüm, çünkü bir öğrencinin kalbinde böylesine yer etmek her ne kadar mutluluk verici olsa da artık yollarımız ayrılmıştı. Kulaklarım sağırdı sadece, dilim de lal oldu. Ona bir diyeceğimin veya selamımın olup olmadığını sordu, "yok", dedim. Sadece "yok", diyebildim. Gerçekten yoktu. Kırgınlığımı tekrar mı hatırladım o an, yoksa kızgınlığımı mı geldi aklıma; düşman mı olduk biz, yoksa dost muyuz, bilemedim.

Geriye yüreğine inmiş hasta bir baba, ciğeri yangın yeri üç anne, parmakları kopmuş ayaklar, sakat bir bacak, çınlayan ezgiler, sararmış bir mendil, burnumun direğini sızlatan tandır ekmeği kokusu ve telleri kopmuş bir keman kaldı...